

Onderwerp

Agrobosbouw en klimaatverbond

Registratienummer

2184612

Datum

17 januari 2018

Auteuring. A.B. de Graaf
Afdeling/Bureau
RE**Kern mededeling:**

Op 23 november 2017 is een brief, gericht aan het provinciebestuur, ontvangen van de Coöperatie agrobosbouw NL. In de brief worden enkele vragen gesteld over de toepassingsmogelijkheden van agrobosbouw in Flevoland. Gedeputeerde Staten hebben deze brief beantwoord met feitelijke antwoorden op de gestelde vragen.

Mededeling:

Gedeputeerde Staten hebben op een aan het provinciebestuur gerichte brief van de Coöperatie Agrobosbouw NL over de toepassingsmogelijkheden van agrobosbouw in Flevoland, geantwoord dat de provincie wel belangstelling heeft voor de toepassingsmogelijkheden van agrobosbouw, maar hiervoor zelf geen grond beschikbaar heeft.

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Meijer, A.M.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden**Bijlagen**

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Brief agrobosbouw en het klimaatverbond	2160073	Ja
Antwoordbrief agrobosbouw en het klimaatverbond	2184036	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Coöperatie Agrobosbouw NL

Aan het bestuur van de provincie Flevoland

De belangstelling voor agrobosbouw stijgt wereldwijd al jaren, in Europa mede dankzij EU onderzoeksprojecten als het bijna afgeronde AGFORWARD (ARroFORestry that Will Advance Rural Development). De reden waarom wij u daarop willen attenderen, is dat een moderne toekomstgerichte en toekomstbestendige agrobosbouw om te beginnen een interessante optie is voor boeren als het om hun inkomen c.q. hun inkomenszekerheid gaat. Maar ook dat agrobosbouw een interessante optie is voor ons allemaal: deze agro-ecologische vorm van landbouw levert daarnaast namelijk natuur c.q. biodiversiteit op, (biologisch) voedsel, inlands hout, een aantrekkelijk(er) landschap, recreatiemogelijkheden, etc. En het is een op zijn minst ook interessante optie bij onze pogingen om te gaan voldoen aan datgene waarvoor we hebben getekend in het Klimaatakkoord van Parijs: een sterke reductie van onze CO₂-uitstoot.

De Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties hanteert deze definitie voor agrobosbouw: "Agrobosbouw is de collectieve naam voor landgebruikssystemen en -technologieën waarbij houtige en vaste planten (bomen, struiken, kruiden, etc.) weloverwogen worden gebruikt op dezelfde percelen als landbouwkundige gewassen en/of dieren, in een bepaalde ruimtelijke indeling of in een bepaalde volgorde in tijd. In agrobosbouw systemen vinden er zowel ecologische als economische interacties plaats tussen de verschillende onderdelen." Zie voor aanvullende informatie de bijlagen.

Agrobosbouw is overigens niet nieuw. Europa kent nog ruim 15 miljoen hectare agrobosbouw, ongeveer 6,5% uitmakend van alle voor landbouw in Europa in gebruik zijnde grond. Bij de WUR (en andere onderzoeks- en onderwijsinstellingen) neemt de belangstelling voor agrobosbouw de laatste tijd sterk toe: "We willen de komende jaren als WUR stevig op dit thema inzetten. We noemen het een investeringsthema waar je echt kennis en kunde voor gaat verzamelen en in de praktijk gaat beproeven. Agrobosbouw is positief voor de biodiversiteit, gunstig voor de opslag van koolstof, goed voor de bodemvruchtbaarheid en het helpt op een natuurlijke manier bij plaagbestrijding." (Marcel Vijn, WUR, in Nieuwe Oogst van 30 september). In dat kader start er in de serie 'Wageningen Dialogues' bijvoorbeeld nog voor het einde van dit jaar de 'agrobosbouw dialoog' en hebben Praktijkonderzoek Akkerbouw, Groene ruimte & Vollegrondsgroenten en Praktijkonderzoek Bollen, Bomen & Fruit van de WUR onlangs al een eerste inspiratiebijeenkomst georganiseerd die vooral was gericht op de vraag hoe met proefvelden de potentie van agrobosbouw in de praktijk nader kan worden onderzocht.

En de belangstelling voor agrobosbouw bij agrariërs neemt ook toe. Zo leverde een oproep onlangs bijvoorbeeld enkele tientallen reacties op van boeren (van akkerbouwers en tuinbouwers tot rundvee-, varkens- en pluimveehouders), overheden, landgoed- en andere grondeigenaren verspreid over het hele land die op de een of andere manier medewerking willen gaan verlenen aan het realiseren van pilots op het gebied van agrobosbouw waarin gedurende langere tijd praktijkervaring kan worden opgedaan met de uitbouw van de gehele agrobosbouwketen.

Mede met het oog op de doelstellingen van het Klimaatverbond waarvan uw provincie lid is, hebben we de volgende vragen voor u: beschikt u over grond die in aanmerking zou kunnen komen voor (een pilot op het gebied van) agrobosbouw? Of bestaat er bij u belangstelling voor (de toepassing van) agrobosbouw in uw provincie, bijvoorbeeld in het kader van uw klimaatbeleid; van uw landbouwbeleid; bij projecten in de ruimtelijke ordening sfeer zoals bij wijk- en landschapsinrichting; of rondom het betrekken van uw inwoners bij ons voedsel en onze voedselproductie? Laat ons dat dan weten via info@agrobosbouw.nl!

Altijd openstaand voor uw vragen verblijven we,

met vriendelijke groet,
René van Druenen en Esther Schippers
Coöperatie Agrobosbouw NL

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon

(0320)-265265

Fax

(0320)-265260

E-mail

provincie@Flevoland.nl

Website

www.flevoland.nl

Coöperatie Agrobosbouw NL
info@agrobosbouw.nl
De heer van Druenen en mevrouw Schippers

Verzenddatum

21 FEB. 2018

Onderwerp

Agrobosbouw en klimaatverbond in Flevoland

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk

2184036

Geachte heer van Druenen en mevrouw Schippers,

Op 23 november 2017 zond u ons een brief met enkele vragen over agrobosbouw namelijk:

- beschikt u over grond die in aanmerking zou kunnen komen voor (een pilot op het gebied van) agrobosbouw? Of
- bestaat er bij u belangstelling voor (de toepassing van) agrobosbouw in uw provincie, bijvoorbeeld in het kader van uw klimaatbeleid; van uw landbouwbeleid; bij projecten in de ruimtelijke ordeningssfeer zoals bij wijk- en landschapsinrichting; of
- bestaat er bij u belangstelling rondom het betrekken van uw inwoners bij ons voedsel en onze voedselproductie

Hieronder gaan wij in op uw vragen.

In 2013 is de provincie gestart met een programma Nieuwe Natuur. De provincie heeft ondernemers, bewoners, terreinbeherende organisaties en gemeenten uit Flevoland gevraagd om met plannen voor de creatie van nieuwe natuur te komen. Bij de ingediende voorstellen zaten onder meer voorstellen voor voedselbossen en een natuurboerderij in de stadsrand van Almere. Een aantal voorstellen zijn gecombineerd in de projecten Noorderwold-Eemvallei en Eemvallei-zuid. Voor het deelgebied Eemvallei-Zuid is een integraal plan opgesteld waarin een natuurboerderij, speelwildernis en minimaal 30 hectare voedselbos wordt gerealiseerd. De provincie heeft grond die is aangekocht voor nieuwe natuur naar deze locatie geruild en inmiddels overgedragen aan Staatsbosbeheer.

Het provinciebestuur heeft belangstelling voor de toepassing van agroforestry in de provincie, zoals uit het bovengenoemde project blijkt. De provincie is ook mede-ondertekenaar van de Green Deal voedselbossen. De provinciale visie op landbouw gaat uit van diversiteit aan bedrijfsvormen. Verduurzaming met inbegrip van de bodemkwaliteit vormen daarbinnen duidelijke opgaven. In hoeverre daarbinnen ruimte is voor agrobosbouw is nog onduidelijk.

De provincie heeft zelf geen grondposities die zich lenen voor een pilot op het gebied van agrobosbouw. De terreinbeherende organisaties in Flevoland (Flevo-landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer) worden momenteel geconfronteerd met de boomziekte Essentaksterfte.

Geschat wordt dat grofweg 1/3 van het bosareaal in Flevoland binnen 10 à 15 jaar vervangen moet worden. Behalve problemen biedt dit ook kansen voor een meer toekomstbestendige inrichting van onze bosgebieden met inbegrip van klimaatdoelstellingen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde-Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

mr. drs T. van der Wal

L. Verbæk